

μαὶ καὶ τέταρτα δραχμῆς τοῦ 1834. Τὰ ἐν Παρισίοις κοπέντα νομίσματα φέρουσι τὸ διακριτικὸν σύμβολο τοῦ νομισματοκοπείου τῶν Παρισίων, ἡτοι τὴν ἄγκυραν καὶ τὸ Α, ὅλα δὲ τὰ λοιπὰ νομίσματα τοῦ Βασιλέως Ὀθωνος ἐκόπησαν ἐν τῷ νομισματοκοπείῳ τῶν Ἀθηνῶν.

Τὰ μέχρι τοῦ ἔτους 1841 κοπέντα νομίσματα ἐν τῷ νομισματοκοπείῳ Ἀθηνῶν ἦσαν χαλκᾶ, ἀργυρά δὲ δὲν ἐκόπταντο διότι εἶχε ληφθῆ φροντίς ν' ἀλλαχθῆ ἢ ἐπὶ τῶν νομισμάτων νεκτικὴ κεφαλὴ τοῦ Βασιλέως καὶ ἀντικατασταθῆ δι' ἀνδρικῆς εἰκόνος ἐχαράχθη λοιπὸν τῷ 1842 ὑπὸ τοῦ Χάγερ νέκτη σφραγίς ἡμισείας δραχμῆς ἔχουσα τὴν κεφαλὴν τοῦ Ὀθωνος μετὰ μύστακος, ἀλλ' ἡ σφραγίς αὕτη δὲν ἐπέτυχε καὶ αἱ τῶν λοιπῶν νομισμάτων δὲν ἐγένοντο. Οὐχ ἦττον ἐξετυπώθησαν καὶ τῆς σφραγίδος ταύτης νομίσματα ἐκ τῆς ἡμισείας λοιπὸν δραχμῆς τοῦ 1842, ἡτις εἶναι τὸ πρῶτον ἀργυροῦν νόμισμα διπερ ἐκόπη ἐν τῷ νομισματοκοπείῳ τῶν Ἀθηνῶν, ἔχομεν ἀντίτυπα ἐξ ἀρφοτέρων τῶν σφραγίδων, τῆς τοῦ Χάγερ καὶ τῆς τοῦ Voigt. Ἐν τῇ σφραγίδι τῆς ἡμισείας ταύτης δραχμῆς προσετέθη πρὸς ἀριστερὰ τοῦ ἔτους μικρὰ γλαυκά δές διεκριτικὸν σύμβολον τοῦ νομισματοκοπείου Ἀθηνῶν.

Κατὰ τὸ ἔτος 1844 προέκειτο νὰ κοπᾶσι πεντάδραχα, καὶ τότε προσετέθη ἡ μικρὰ γλαυκὰ ἐπὶ τίνος σφραγίδος τῶν 5 δραχμῶν τοῦ 1833, ἐξετυπώθησαν δὲ διλίγχα τινὰ τοικῦτα κομμάτια καὶ εἶτα ἐκόπησαν τὰ φέροντα τὸ πραγματικὸν ἔτος 1844 πεντάδραχμα. Κατόπιν παρηγέλθησαν αἱ νέαι σφραγίδες εἰς τὸν ἐν Βιέννη ἀιακεκριμένον χαράκτην Lange, διότις ἐχάραξε τῷ 1845 τὴν σφραγίδα τῶν 5 δραχμῶν, ἡς ἡ κεφαλὴ εἶναι ἀριστα κατειργασμένη, ἀλλὰ δὲν ἔμοιαζει τῷ Βασιλεῖ Ὀθωνικαὶ δὲν ἐγένετο αὐτῆς χρῆσις. Ωστε καὶ τὰ τοῦ 1843, 1845, 1846 καὶ 1847 ἀργυρᾶ νομίσματα ἐκόπησαν διὰ τῶν ἀριστῶν σφραγίδων τοῦ Voigt, ὃν δὲ πεντάδραχμον τῆς σφραγίδος τοῦ Lange μοναδικὸν εὑρηται ἐν τῇ ἐμῇ συλλογῇ. Μετὰ ταῦτα δὲ Lange ἐχάραξε νέας σφραγίδας ἐν αἷς ἡ κεφαλὴ εἶναι ἐστραμμένη πρὸς ἀριστερὰ, καὶ ἐν ταῦταις ἀπεικονίζεται δὲ Βασιλεὺς Ὀθων ἐπιτυχέστατα. "Οὐεν τὰ χρυσὰ νομίσματα τοῦ 1852, τὰ ἀργυρᾶ τοῦ 1851 καὶ 1855 καὶ τὰ χαλκᾶ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1847 μέχρι τοῦ 1857 ἐξετυπώθησαν διὰ τῶν σφραγίδων τοῦ Lange. Ἐκ τῶν χρυσῶν νομισμάτων τῶν μὲν 40 δραχμῶν ἐκόπησαν ἐπτὰ ἡ δεκτὰ κομμάτια μόνον, τῶν δὲ 20 δραχμῶν κέκτημα ἐν τῇ ἐμῇ συλλογῇ ἐν κομμάτιον, ἀγνοῶ δῆμος; ἀν ἐκτὸς αὐτοῦ ὑπάρχῃ γνωστὸν καὶ ἔτερον.

Τὰ νομίσματα τοῦ Βασιλέως ἡμῶν Γεωργίου ἐκόπησαν κατὰ τὸν νέον νόμον τῆς 10 Ἀπριλίου 1867, βάσιν ἔχοντα τὴν μεταξὺ Γαλλίας, Ἰτα-

λίας, Βελγίου καὶ Ἑλβετίας συνομολογηθεῖσαν νομισματικὴν σύμβασιν, εἰς ἣν προσεχώρησε καὶ ἡ Ἑλλάς. Αἱ δὲ σφραγίδες τῶν νέων νομισμάτων παρηγέλθησαν εἰς τὸν χράκτην τοῦ νομισματοκοπείου τῶν Παρισίων Barre, διότις ἐχάραξε τῷ 1868 τὰς σφραγίδες τῶν 2 δραχμῶν, τῆς δραχμῆς καὶ τῶν 50 λεπτῶν, τῷ δὲ 1869 τὰς σφραγίδες τῶν 20 δραχμῶν, τῶν 10 καὶ τῶν 5, δές καὶ τὰς τῶν 20 λεπτῶν, τῶν 10, τῶν 5, τῶν 2 καὶ τοῦ 1 λεπτοῦ. Τῷ δὲ 1873 ἐχάραξε τὴν σφραγίδα τοῦ ἀργυροῦ πενταδράχμου, ἀλλ' ἐν ταύτῃ ὡς καὶ ἐν ταῖς προηγουμέναις σφραγίσιν ἡ κεφαλὴ τοῦ Βασιλέως παρίσταται νεανικὴ καὶ δὲν ἐνεργήθη. Τῷ 1875 λοιπὸν ἐχάραχθη νέα σφραγίς τοῦ πενταδράχμου ὡς καὶ τῶν 100 καὶ 50 δραχμῶν, ἐν αἷς ἡ κεφαλὴ τοῦ Βασιλέως εἴναι ἀνδρικὴ φέρουσα μύστακη νομίσματα δὲ ἐκόπησαν τὰ ἔξης.

Χρυσᾶ

100 Δραχμαὶ 1876.

50

20

40

5

Ἀργυρᾶ

5 Δραχμαὶ 1875, 1876.

2 " 1868, 1873.

4 Δραχμὴ 1868, 1873, 1874.

50 Λεπτὰ 1874.

20 " 1874.

Χαλκᾶ

10 " 1869, 1870.

5 " 1869, 1870.

2 " 1869.

1 Λεπτὸν 1869, 1870.

Ἐκόπησαν δὲ διλίγιστα χρυσᾶ τῶν 20, 40 καὶ τῶν 5 δραχμῶν τῷ 1868 ὡς καὶ 50 λεπτῶν τῷ 1868 καὶ 20 λεπτῶν τῷ 1869, ἀλλὰ ταῦτα ἐκόπησαν ὡς δοκίμια τῶν σφραγίδων καὶ οὐχὶ ὡς νομίσματα ἵνα τεθῶσιν εἰς κυκλοφορίαν. Καὶ τὰ μὲν χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ νομίσματα ἐκόπησαν ἐν τῷ νομισματοκοπείῳ τῶν Παρισίων, τὰ δὲ χαλκᾶ ἐκόπησαν ἐν τῷ τοῦ Στρασβούργου.

Π. ΛΑΜΠΡΟΣ.

"Ο πληθυσμὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου (συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ τῶν Ἑπτὰ Νήσων), ἀνερχόμενος κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ ἔτους 1870 εἰς 4,457,894, δύναται νὰ μπολογισθῇ σήμερον εἰς 4,600,000, ἡ δὲ αὔξησις αὐτοῦ μπολογίζεται, διὰ τὴν μέχρι τοῦ 1870 τελ. δεκατετ., κατὰ 1 ἕπτομον ἐπὶ 100 κατοίκων.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ. "Ἐν σελίδῃ 675, στήλῃ α', στίγμῃ 52 ἀνάγνωσθε ἀντὶ Δάφνην ἡ τετράχα τοῦ Ἀπόλλωνος.

"Ἐν σελίδῃ 701, στήλῃ α', στίγμῃ 23 ἀνάγνωσθε ἀντὶ Ναυπλίῳ ἡ αὖ νίνοις.